

18/307/1997

Arto Martikainen
Matti Nieminen
Tarja Nöjd
Kymenlaakson Maakuntamuseo

TUTKIMUSRAPORTTI 1997

SUNHOLMAN HYLKY

I TUTKIMUSHISTORIA

Hylystä on tehty hylkyilmoitus Suomen Merimuseolle 1981. Hylkyilmoituksen mukaan n. 20 m pitkä hylky on herneenpalkomainen ja tasasaumainen. Hyllyn kylkilautoitus on ohutta, ja kiinnityksissä käytetty rauta-/puutappeja. Ilmoituksessa on mainittu myös hyllyssä olevan jäljellä 6 m naakelipenkkiä ja kolmiaskelmainen porras.

Hylkyilmoituksen jälkeen ei kohteesta ole saatu tarkempia tietoja eikä sitä ole tutkittu luvanvaraisesti.

II TAVOITTEET JA TYÖSUUNNITELMA 1997 (lupa 18/307/1997)

- kohteen paikantaminen
- alueen yleisinventointi
- aluksen yksityiskohtien havainnointi
- arviointi löydösten perusteella, voiko kyseessä olla kuunari 1800 - luvun lopulta

III KESÄN 1997 TUTKIMUKSET

Aluetta inventoitiin ja hylkyä tutkittiin 5.7., 20.7., 27.7., 3.8. ja 27. - 28.9.1997. Yhteensä tehtiin kahdeksan sukellusta, kestoltaan 40 - 60 minuuttia. Sukellukset suoritettiin pääasiassa pareittain. Sukellustyöstä vastasivat Arto Martikainen, Matti Nieminen ja Tarja Nöjd.

Hylky todettiin pahasti hajonneeksi. Laajalla alueella havaittiin useita yksittäisiä kaaria ja kylkilautoja tai niiden osia. Sunholman saaren rannasta n. kolmen metrin syvyydestä löytyi kasa kylkilautoja ja kaaria (aluksen etuosasta?). Noin 40 metrin etäisyydeltä rannasta läheltä lettoa n. viiden metrin syvyydestä löytyi kaksi toisistaan kolmen metrin etäisyydellä lepäävää hieman yhtenäisempää kaarista ja kylkilautoista koostuvaa osaa (aluksen peräosasta?). Toisen osan kylkilautoitukseen havaittiin kiinnittyvän rautalevyn ja levyn läheisyydessä rautaputken läpäisevän viistosti kylkilautoituksen. Putkea lähemmin tutkittaessa, putken sisäpinnalta irtosi mustaa rasvaista ainetta, jonka todettiin olevan nokea (pakoputki? moottoroitu alus? diakuvat 1 - 4) Pohjassa n. puolen metrin etäisyydellä rautalevystä oli suurehko piki"köntti", jonka voisi olettaa olleen esim. perätievin täytemassaa.

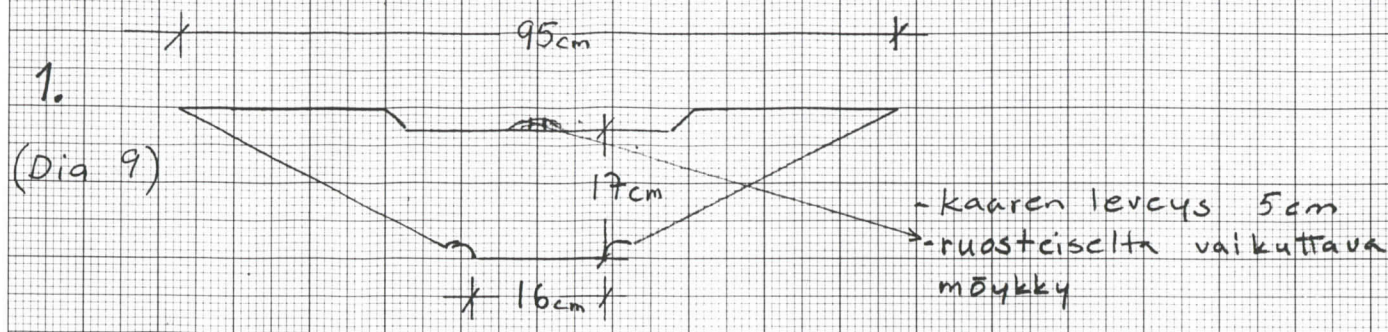
Hyllyn kylkilaudoituksen todettiin olevan ohutta ja aluksen tasasaumainen. Kiinnityksiin oli käytetty rautanauvoja ja -pultteja. Merkkejä kansirakenteista ei havaittu. Myöskään ei havaittu mitään, mistä olisi voitu päätellä onko kyseessä ollut purjealus (maston osat, köli ym.)

Hylkyilmoituksessa mainittuja portaita ja naakelipenkkiä ei löydetty. Tosin oletettujen perän osien läheisyydessä oli alle kolmen metrin pituinen tasaisesti lovettu "rima", jonka lokoihin kiinnittyivät puutapit (piirros 5, diakuvat 5 - 7).

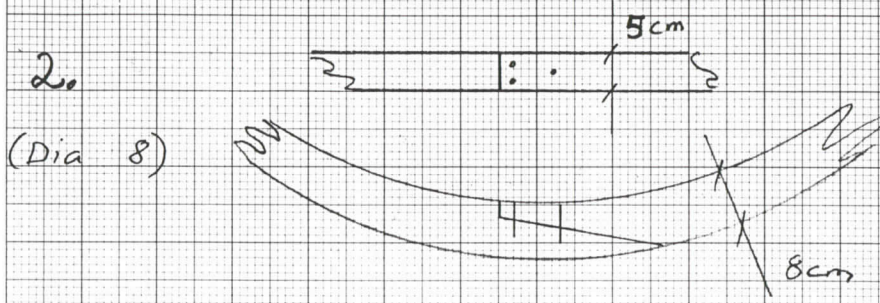
Hylky sijaitsee Sunholman itäisimmän saaren pohjoisrannassa 3 - 5,5 metrin syvyydessä. GPS - sijaintitiedoiksi määritettiin 60 22' 180'' ja I 27 18'850''.

IV JOHTOPÄÄTÖKSET

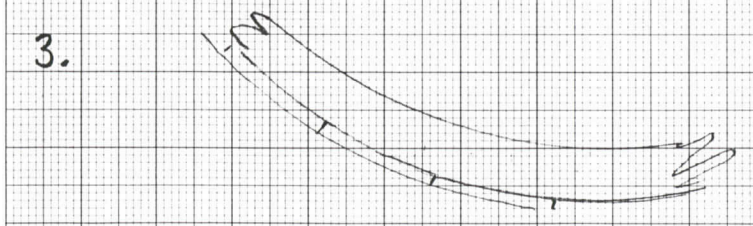
Kokonaisuudessaan hylystä saa sen vaikutelman, että kyseessä on ollut varsin kevytrakenteinen alus, joskin hyllyn hajonneisuudesta johtuen johtopäätösten tekeminen on vaikeaa. Oletettavasti jäät ja veneiden ankkurit - paikka on suosittu veneiden rantautumispaikka - ovat aikojen kuluessa tehneet tehtävänsä. Sukellusten aikana tehdyt havainnot (rautanaulat ja -pultit, metallilevy ja pakoputki(?!)), materiaalin kevytrakenteisuus) viittaisivat kuitenkin siihen, että kyseessä ei olisi 1800 -l. kuunarin, vaan pienehkön, mahdollisesti jopa moottoroidun avoaluksen hylky.

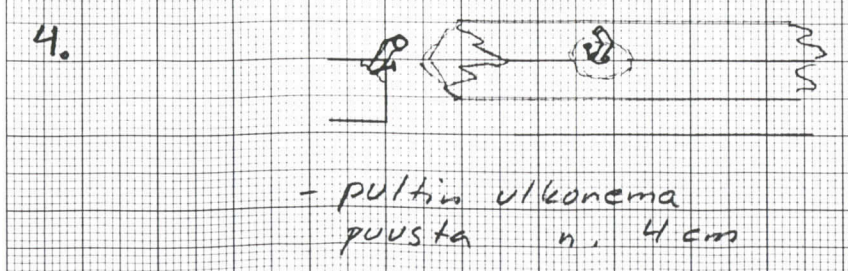
- kaaren leveys 5cm
 - ruosteiselta vaikuttava m8yky

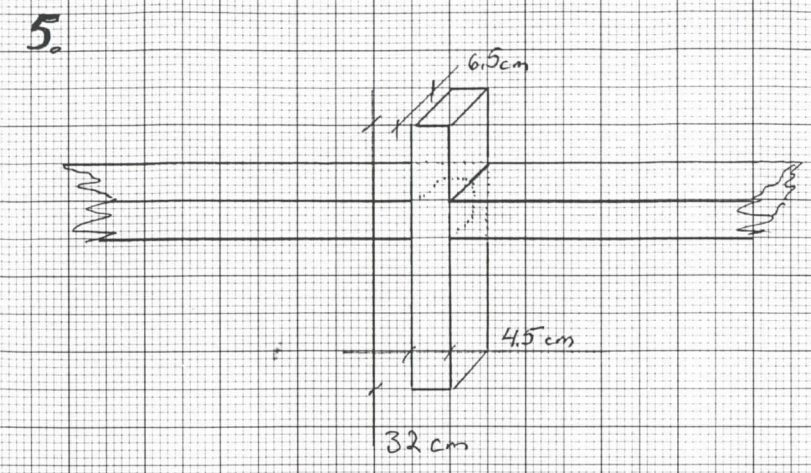
kaaren jatko edelleen lujaa. Kiinnitys kohdassa kaaren sisäpuolella 3 kpl ilmeisesti naulan kantaa joiden Ø n. 10mm.

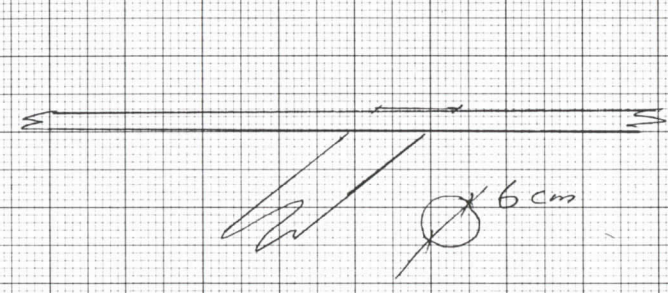
kaarien - leveys 5cm
 - korkeus 8cm
 laudoituksen - leveys 13-16cm
 - paksuus 25mm l. 1"

Ø 8mm pultti
 - väriltään lähes musta
 - kierteet selvästi nähtävissä vieressä mahdollisesti paksukantainen naula?

(Diat 5,6,7)

(Diat 1,2,3)

Pakoputki?
 - Viistosti laudoituksesta läpi, ulompi pää laudoituksen kanssa tasan
 - Sisäpuolella n. 30cm:n pätkä joka katkennut.
 - Putken sisällä 5mm:n kerros mustaa rasvamaista ainetta joka ei liukene veteen (öljyä, nokia...)